

Otázka: Účtová třída 0 - dlouhodobý majetek

Předmět: Ekonomie

Přidal(a): Teinkka

Dlouhodobý majetek je takový, jehož pořizovací cena je vyšší než 40. 000,- a doba opotřebení je delší než 1 kalendářní rok.

Dlouhodobý majetek dělíme na :

1. **Hmotný**
2. **Nehmotný**
3. **Finanční**

Dlouhodobý hmotný majetek

-patří sem :

a) Stavby včetně budov bez ohledu na výši ocenění a dobou použitelnosti.

b) Samostatné movité věci nebo soubory movitých věcí s dobou použitelnosti delší než 1

rok a pořizovací cenou vyšší než 40.000,-. Jsou to např. stroje, dopravní prostředky, inventář. Patří sem i předměty z drahých kovů bez ohledu na výši ocenění.

c) Pěstitelské celky trvalých porostů (vinice, chmelnice a ovocné stromy.)

d) Základní stádo a tažná zvířata (např. všechna plemenná zvířata, dále koně tažní, dostihový a sportovní) bez ohledu na výši ocenění.

e) Ostatní dlouhodobý hmotný majetek, do kterého patří technické zhodnocení majetku (např. nástavby, přístavby, rekonstrukce a modernizace majetku).

f) Pozemky bez ohledu na výši ocenění

g) Umělecká díla a sbírky bez ohledu na jejich ocenění a dobu použitelnosti. Patří sem výtvarná díla a umělecké předměty, pokud nejsou součástí stavebních projektů, sbírky a movité kulturní památky.

h) Drobný dlouhodobý hmotný majetek o kterém může účetní jednotka rozhodnout, zda jej bude evidovat jako dlouhodobý majetek nebo jako zásoby.

Dlouhodobý nehmotný majetek

- patří sem takový majetek, který nemá hmotnou povahu.

a) Zřizovací výdaje. To jsou výdaje spojené s založením nové firmy (např. soudní a notářské poplatky, výdaje na služební cesty, mzdy odměny za zprostředkování, poradenství a nájemné).

b) Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje což jsou výsledky úspěšně provedených prací jako jsou receptury, technologické postupy nebo projekty.

c) Software za předpokladu že je nakoupen samostatně

d) Ocenitelná práva což jsou výrobně-technické poznatky (know-how, licence, patenty, ochranné známky) a to jak nabývané tak i poskytnuté.

Dlouhodobý majetek finanční

- patří sem:

- **majetkové účasti** (podílové cenné papíry a podíly v podniku s vlivem rozhodujícím a podstatným).

- **realizovatelné cenné papíry a podíly** (cenné papíry s menšinovým vlivem a ostatní cenné papíry neobchodovatelné na trhu).

- **dluhové cenné papíry** držené do splatnosti která je delší než 1 rok
- **půjčky** poskytnuté účetní jednotkou s dobou splatnosti delší než 1 rok

Pořízení dlouhodobého majetku

1. Nákupem
2. Vytvořením vlastní činností
3. Bezúplatným nabytím(darováním)
4. Přeřazením z osobního užívání do podnikání

Oceňování dlouhodobého majetku

- **Pořizovací cena** - je cena, která je uvedena na faktuře, povýšena o vedlejší náklady- doprava, provize, seřízení a montáž...
- **Vlastní náklady**- je částka, která byla vynaložena na zhotovení dlouhodobého majetku. Např. cena materiálu, energie, mzdy...
- **Reprodukční cena** - je cena stanovena soudním znalcem, podle aktuální ceny na trhu. Např. při darování, nálezů...

Způsob účtování dlouhodobého majetku

Je prováděn prostřednictvím účtů účtové skupiny 040. Účtování na příslušný účet je dáno charakterem dlouhodobého majetku. Účtování na tyto účty je prováděno v pořizovací ceně, která je povýšena o veškeré vedlejší náklady spojené s pořízením

Při zařazení dlouhodobého majetku do užívání účtujeme z účtu z účtové skupiny 040 na účty účtové skupiny 02.. Podle charakterů dl. Majetku volíme příslušný účet této skupiny.

Odpisy dlouhodobého majetku

- jsou v číselném vyjádření, míry opotřebení dlouhodobého majetku. Opotřebení se může provádět těmito způsoby:

1. Fyzické opotřebení - jde o mechanické opotřebení částí strojů, dopravních prostředků, nástrojů, které vzniká jejich používáním.

2. Morální opotřebení - jde o zastarání, které je způsobeno technickým rozvojem nebo modernizací daného produktu.

Odpisy jsou částky, které v účetnictví pečlivě evidujeme a účtujeme o nich. Odpisy ovlivňují tedy snižují daň z příjmů fyzických i právnických osob. Evidenci odpisů provádíme v odpisovaném plánu na inventárních kartách.

Odpisový plán - je číselné vyjádření míry opotřebení za 1 kalendářní rok. Součet odpisů za jednotlivá léta užívání veškerého dlouhodobého majetku, který podnik vlastní, nazýváme oprávkou.

O odpisech účtujeme vždy na konci účetního období v konečném součtu.

Zařazení dlouhodobého majetku do odpisových skupin, způsob vyčíslení odpisů i způsob účtování o odpisech ukládá daňový zákon.

Dlouhodobý majetek zařazujeme do příslušných odpisových skupin, které určují délku odepisování

Odpisová skupina	Doba odepisování
1	3 roky
2	5 let
3	10 let
4	20 let
5	30 let
6	50 let

1. **odpisová skupina** - kancelářské přístroje, počítače, přístroje pro telefonní přenos, řezačky.
2. **odpisová skupina** - stavební stroje, nákladní a osobní auta, tvarovací stroje
3. **odpisová skupina** - turbíny, elektromotory, mostní konstrukce, výměníky tepla, lodě
4. **odpisová skupina** - budovy ze dřeva a plastu, stožáry, energetická tělesa
5. **odpisová skupina** - zděné budovy a stavby, silnice a nebytové prostory
6. **odpisová skupina** - obchodní domy, muzea, hotely a nákupní střediska

Typy odpisů

1. Daňové odpisy

a) Rovnoměrné (lineární)

-ty využívá podnik tehdy, jestliže je majetek méně namáhán (malé využívání strojů, malá pracovní zátěž strojů...).

- daňové odpisy rovnoměrné se vracejí v nákladech v nižších částkách. Typ těchto odpisů musí dodržet podnik celou dobu odepisování. O typech odpisů rozhoduje ekonom.

Obecný vzorec pro výpočet rovnoměrných odpisů

$$O_n = (V_c * k) / 100$$

O_n - odpis příslušného roku

V_c-vstupní cena (pořizovací)

k- koeficient daný tabulkou

Maximální roční odpisové sazby při rovnoměrném odepisování

Odpisová skupina	V prvním roce odepisování	V dalších letech odepisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	20,0	40,0	33,3

2	11,0	22,25	20,0
3	5,5	10,5	10,0
4	2,15	5,15	5,0
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2,0

b) Zrychlené

- jsou odpisy které vyjadřují rychlejší způsob odepisování dlouhodobého majetku. To znamená že pořizovací cena se dříve promítne do nákladů podniku. Tento způsob odepisování volí účetní jednotka tehdy jestliže dlouhodobý majetek více využívá a více namáhá.

Pro výpočet zrychlených odpisů platí obecné vzorce

$$O_n = (2 * Z_c) / (k - n + 1)$$

Z_c - zůstatková cena (vstupní cena - odpisy předešlých let)

k - koeficient daný tabulkou

n - doba odepisování

Tabulka koeficientů pro zrychlený způsob odepisování

Odpisová skupina	V prvním roce odepisování	V dalších letech odepisování	Pro zvýšenou vstupní cenu
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

2. Účetní odpisy

- jsou odpisy o kterých účetní jednotka účtuje za 1 měsíc. Účtování odpisů je prováděno na účet 551. Podvojný zápis je zajištěn účtem 082.

Účetní odpisy jsou částky, které ovlivňují výši nákladů a ovlivňují cenu daného produktu. Účetní odpisy neovlivňují daň z příjmů.

Pro výpočet úč. o+dpisů platí obecný postup

1. zařazení příslušného dlouhodobého majetku do příslušných skupin
2. dobu odepisování vynásobíme počtem měsíců v roce = * 12
3. výsledné číslo vydělíme pořizovací cenou daného majetku
4. výsledné číslo vynásobíme počtem měsíců do konce úč. období od data uvedení majetku do provozu.

Způsob vyřazení dlouhodobého majetku

- DM vyřazujeme několika způsoby:

1. v důsledku úplného opotřebení
2. prodejem
3. v důsledku mank a škod
4. darováním
5. bezúplatným vyřazením DM - převedením práv z leasingové spol. na daný podnik

Podle způsobu vyřazení DM používáme i příslušné nákladové účty.

Manka a škody

- při inventarizaci dlouhodobé, krátkodobého nebo finančního majetku dochází k inventarizačním rozdílům- tzn. Rozdílům mezi fyzickou a dokladovou inventurou.

U krátkodobého majetku to je u zásob, může docházet ve skladu k manku (dokladová inventura je vyšší než fyzická) nebo k přebytku (dokladová inventura je nižší než ta fyzická). Manko u zásob může být :

1. **zaviněné** - je způsobeno krádeží, znehodnocením. Je za ně zodpovědný skladník
2. **nezaviněné** - je způsobeno přirozeným úbytkem zásob. Např. shnitím, ztrouchlivěním, špatnou manipulací, Za toto manko není zodpovědný skladník. Výše manka je dána vnitropodnikovou směrnicí.

Dále na majetku mohou vzniknout manka a škody způsobené živelnými pohromami, havárií nebo jiným nezvyklým způsobem. O tomto způsobu účtujeme na účet 549, který se váže na běžný provozní materiál nebo na účet 582, který se váže ke škodám způsobené živelnými pohromami.